

OliveOilID

Ισοτοπικός Προσδιορισμός Γεωγραφικής Προέλευσης Ελαιολάδου

Ανταγωνιστικά προϊόντικά πλεονεκτήματα και ενίσχυση των τοπικών συνεταιρισμών-παραγωγών

Στο πλαίσιο των «Συνεργατικών Σχηματισμών Καινοτομίας/ΣΣΚ», η GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ σε συνεργασία με αγροτικούς συνεταιρισμούς από τη Μυτιλήνη και την Κρήτη θα προσπαθήσουν να δώσουν λύση στο πρόβλημα των ανεξέλεγκτων εισαγωγών ποιοτικά υποδεέστερου ελαιολάδου, το οποίο «βαπτίζεται» και διατίθεται στην αγορά ως ελληνικό, με αποτέλεσμα οι παραγωγοί να βλέπουν τον κόπο τους να μην ανταμείβεται και τις τιμές να συμπαρασύρονται προς τα κάτω.

Την απάντηση στο παραπάνω πρόβλημα έρχεται να δώσει το έργο για τον «Ισοτοπικό Προσδιορισμό της Γεωγραφικής Προέλευσης του Ελαιολάδου» OliveOil-ID, που στοχεύει στη δημιουργία και στη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ικνηλασιμότητας, το οποίο θα επιτρέπει την πιστοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης του ελαιολάδου.

Η διαδικασία αυτή θα επιτρέψει τον προσδιορισμό της γεωγραφικής ζώνης στην οποία έχει παραχθεί ένα ελαιόλαδο, καταπολεμώντας έτσι πρακτικές νοθείας και παραπλάνησης. Κατά τη διάρκεια του έργου, θα εφαρμοστεί πιλοτικά η προσπάθεια αποτύπωσης των πρώτων ισοτοπικών δεδομένων ελαιολάδου στην ελληνική επικράτεια μέσω της συνεργασίας αγροτικών συνεταιρισμών από δύο σημαντικές ελαιοπαραγωγικές περιοχές της χώρας, τη Μυτιλήνη και την Κρήτη, οι οποίες έχουν επιλεγεί για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ελαιολάδου, δεδομένων και των σχετικών ενδείξεων που φέρουν ως ΠΓΕ-Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη και ΠΟΠ-Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης.

Ωστόσο, σημαντικά χαρακτηριστικά της παραγωγής του ελαιολάδου της Μυτιλήνης και της Σπείας, που θα μπορούσαν να αποτελέσουν κριτήριο επιλογής για τον σύγχρονο καταναλωτή, δεν προβάλλονται επαρκώς και αξιόπιστα. Η

ΤΟ ΕΡΓΟ στοχεύει στη δημιουργία και στη λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ικνηλασιμότητας, που θα επιτρέπει την πιστοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης του ελαιολάδου

Ο πρόεδρος του Αγροτικού Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Ακροσίου, Χρήστος Κουτλής.

υλοποίηση του έργου θα αναδείξει και θα ενισχύσει τα παραπάνω ως ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε μία στρατηγική διαφοροποίησης των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, συμβάλλοντας στην ενίσχυση των τοπικών συνεταιρισμών-παραγωγών. Πέραν αυτού, το έργο OliveOil-ID αναμένεται να συμβάλει ευρύτερα στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της προστασίας των ποιοτικών αγροτικών προϊόντων.

Μυτιλήνη

Η Μυτιλήνη, η οποία αποτελεί και την έδρα του έργου, μέσω του Κέντρου Εξυπηρέτησης Αγροτών - ΚΕΑ ΛΕΣΒΟΥ της GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, είναι μία περιοχή με έντονη δραστηριότητα ελαιοπαραγωγής και αποτελεί μία παραγωγική ζώνη Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ). Οι συνεταιρισμοί που συμμετέχουν στον Συνεργατικό Σχηματισμό-Cluster είναι οι εξής: Α.Σ. Ακροσίου, Α.Σ. Παλαιοκλήπου, Α.Σ. Παλαιοχωρίου και Α.Σ. Καλλονής.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του Αγροτικού Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Ακροσίου, **Χρήστο Κουτλή**, «η Λέσβος, ένα πανέμορφο πράσινο νησί, είναι κατάφυτη από ελαιόδεντρα. Τα δέντρα της ελιάς καλύπτουν τόσο ημιορεινά και ορεινά εδάφη, όσο και τις σχετικά λιγοστές ομαλές περιοχές της. Για την προστασία

αυτών των δέντρων, για τη συγκράτηση του χώματος και των νερών της βροχής, λόγω των επικλινών εδαφών της, έχουν χτιστεί πεζούλες-ξερολιθιές, τόσο σε χαμηλού όσο και υψηλού υψομέτρου περιοχές.

Οι ελαιώνες της Λέσβου προέρχονται από αυθεντικές ποικιλίες ελιάς. Πρόγονοί τους είναι οι λεγόμενες αγριελιές, με το ιδιαίτερη ποιοτικής αξίας αγριέλαιο τους. Στη Λέσβο, δύο είναι οι κύριες ποικιλίες: η Κολοβή και η Αδραμυτινή. Η πρώτη καλύπτει σχεδόν εξ ολοκλήρου το νότιο τμήμα του νησιού και βαθμυδόν, προχωρώντας βορειότερα, αντικαθίσταται από τη δεύτερη ποικιλία, την Αδραμυτινή.

Η Κολοβή είναι μια αυτούσια, γηγενής ποικιλία, η οποία δεν έχει γίνει ευρύτερα γνωστή. Το λάδι της έχει ιδιαίτερα ποιοτικά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά και είναι πλούσιο σε πολυφαινόλες. Άλλωστε, οι συνεχείς βραβεύσεις σε διαγωνισμούς ελαιολάδου αποτελούν αψευδή μάρτυρα των πιο πάνω αναφερομένων.

Δυστυχώς, μέχρι σήμερα το λεσβιακό, αλλά και όλης της χώρας ελαιόλαδο, και της υψηλής βιολογικής αξίας, δεν βρήκε, καθώς φαίνεται, τον τρόπο, προκειμένου να προβληθούν τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά και να τύχει ευρύτερης αναγνωρισιμότητας, αποκτώντας και την ανάλογη προστιθέμενη σε αυτό αξία.

Για την κατάσταση αυτή οπωσδήποτε

τε υπάρχουν ευθύνες και άνωθεν και κάτωθεν, αλλά αυτό αποτελεί μια άλλη ιστορία. Πάντως, με τα σημερινά δεδομένα, η ανάπτυξη ενός συστήματος γεωγραφικής ικνηλασιμότητας μέσω ειδικών αναλυτικών τεχνικών εξεύρεσης του στοιχειακού και ισοτοπικού αποτυπώματος, οι οποίες θα δίνουν τη δυνατότητα ταυτοποίησης του παραγόμενου ελαιολάδου, ανάλογα με τη γεωγραφική του προέλευση, ασφαλώς και θα συμβάλει στην αποφυγή περιπτώσεων νοθείας και παράνομων ελληνοποιήσεων. Κατ'επέκταση, προστατεύονται και ενισχύονται ιδιαίτερα τα ποιοτικά ελαιόλαδα, προς όφελος των παραγωγών και της εθνικής οικονομίας γενικότερα».

Όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο διευθυντής του ΚΕΑ ΛΕΣΒΟΥ - GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ και μέλος της ομάδας έργου OliveOil-ID, **Σπράτος Κεφάλας**, «μέσω αυτού του έργου μάς δίνεται η δυνατότητα να αναδείξουμε το ελληνικό ελαιόλαδο και κατ'επέκταση το λάδι της Λέσβου έναντι των άλλων ελαιολάδων, που κατακλύζουν τα τελευταία χρόνια την αγορά.

Δεν πρόκειται για μία θεωρητική κουβέντα περί καινοτομίας και εξωστρέφειας, αλλά για υλοποίηση στην πράξη πρωτοβουλιών της GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ από τις οποίες μακροπρόθεσμα θα ωφεληθούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι πραγματικοί ελαιοπαραγωγοί, λαμβάνον-

τας καλύτερες τιμές στο παραγόμενο προϊόν. Επιπλέον, ο καταναλωτής θα ξέρει ότι αυτό το ελαιόλαδο που βάζει στο φαγητό του με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά είναι ελληνικό προϊόν, παράγεται στη Λέσβο, σε αυτή την περιοχή και προέρχεται από ελαιόκαρπο αυτών των ελαιοπαραγωγών και η έκθλιψη του ελαιοκάρπου πραγματοποιήθηκε στο συγκεκριμένο ελαιοτριβείο.

Είναι, επίσης, πολύ σημαντικό ότι συνεργαζόμαστε με παραγωγούς από την περιοχή της Σπείας, η οποία έχει εμπειρία τόσο στην παραγωγή όσο και στην προώθηση ποιοτικού ελαιολάδου στις αγορές του εξωτερικού».

Ο διευθυντής του ΚΕΑ ΛΕΣΒΟΥ - GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ και μέλος της ομάδας έργου OliveOil-ID, Σπράτος Κεφάλας.

Σπεία

Η Σπεία αποτελεί μία περιοχή της Κρήτης που φημίζεται για την πλούσια σύσταση του ελαιολάδου. Το ελαιόλαδο Σπείας χαρακτηρίζεται ως προϊόν Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), έχοντας κερδίσει την εμπιστοσύνη του καταναλωτικού κοινού, και έχει μία παράδοση με αρκετά βραβεία και διακρίσεις στις διεθνείς αγορές. Οι συνεταιρισμοί που συμμετέχουν στον Συνεργατικό Σχηματισμό-Cluster είναι οι εξής: Α.Σ. Αχλαδίου, Α.Σ. Επάνω Επισκοπής, Α.Σ. Κρυών, Α.Σ. Πραισού, Α.Σ. Χρυσοπηγής.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του Αγρο-

Ο πρόεδρος του Αγροτικού Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Νέας Πραισού, Αντώνης Σικιαννάκης.

τικού Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Νέας Πραισού, **Αντώνη Σικιαννάκη**, «το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο είναι ένας εξαιρετικός φυσικός χυμός και υπερέρχει των άλλων ελαίων. Λαμβάνεται με φυσική πίεση του καρπού της ελιάς, εν αντιθέσει με τα σπορέλαια που λαμβάνονται μετά από χημική επεξεργασία των σπόρων με διάφορους οργανικούς διαλύτες. Ουσιαστικά, το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο είναι το μόνο που μπορεί να καταναλωθεί χωρίς καμία χημική κατεργασία.

Όμως, εκτός από τον ανταγωνισμό των σπορέλαιων, το έξτρα παρθένο ελαιόλαδο αντιμετωπίζει και την οργανωμένη νοθεία, η οποία πολλές φορές αποτελεί ένα σοβαρό πρόβλημα για τη δημόσια υγεία. Η πρώτη ένδειξη για νοθεία αποτελεί το χρώμα και η γεύση του ελαίου. Η οσμή και η γεύση του ελαιολάδου είναι χαρακτηριστικές (φρουτώδης οσμή ελιάς, γεύση συνήθως πικρή ή πικάντικη), ενώ το χρώμα του ποικίλει ανάλογα με την ποικιλία.

Ένα διαφορετικό χαρακτηριστικό μπορεί μόνο να μας υποψιάσει για τυχόν νοθεία και μόνο μέσω της χημικής ανάλυσης είναι δυνατόν να διαπιστώσουμε τη νοθεία με σιγουριά. Γίνεται, λοιπόν, προφανές ότι η διασφάλιση της ποιότητας του ελαιολάδου είναι μια επιτακτική ανάγκη όχι μόνο επειδή η νοθεία συνιστά οικονομικό έγκλημα, αλλά και για την προστασία της δημόσιας υγείας και των δικαιωμάτων των καταναλωτών».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης